

rater, og dersom det ærede Medlem tror, at disse taale eller tillade Udfeielser i den Retning, maa jeg værge dem derimod; thi det ærede Medlem tager da feil. Jeg skal iøvrigt bede det ærede Medlem erindre, at i 1848 var der, jeg tror 42, saadanne „Drenge“, der gik af fra Akademiet; $\frac{2}{3}$ af dem bleve paa Valpladsen, og jeg har endnu ikke hørt om en Eneste af dem, at der er blevet klaget over deres Kommandoførelse i den Retning, der her er Tale om. Til det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 5te Valgkreds (Clausager) skal jeg bemærke, at jeg tror, han tager feil, naar han mener, at man om Vinteren, foruden Bøgt, kun kan gjøre lidt Gymnastik, undervise i theoretiske Discipliner osv. Nei, Vintertiden er den alleraebste til at give Mandskabet en fortsat Uddannelse i det, som man kalder Enkeltmands Tjeneste. De Herrer, som have nogen Interesse for dette Forhold og have fulgt det lidt, ville vide, at netop Enkeltmands Uddannelse er det, man lægger saa overordentlig Vægt paa i alle Hæere, og saa meget mere maa der lægges Vægt derpaa i vor Hær, som den ene Mand omhyggelige Uddannelse i Virkeligheden betyder. Idet han i paakommende Tilfælde tilbørlig idetmindst skal lede en anden Kammerat og maasse flere, som ere mindre vel uddannede end han. Hvad angaar den originale Ide, det ærede Medlem har, nemlig at de store Stater ruste sig, fordi vi smaa Stater gjøre det, da tror jeg, at det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Sagd) allerede har belyst dette Punkt tilstrækkeligt. Jeg kommer nu til at rette en Bemærkning til det ærede Medlem fra Odder (Winther). Det er ikke underligt, at det ærede Medlem kommer til en forkert Slutning, naar han citerer urigtigt; det er klart, at naar man lægger en forkert Grund til en Bygning, faar man ogsaa Bygningen til at staa forkert. Jeg har nemlig aldeles ikke sagt, at Danmark skalde være rustet, for, naar de to store Kolosser, hvorom jeg talte, kom i Strid med hinanden, saa at kunne tage sit Parti. Nei, det er meget fjernt fra min Tanke. Mine Ord vare, at jeg spurgte Thinget, om de Herrer, naar de to omtalte Kolosser kom i Kamp med hinanden, og naar som Følge af de spændte Tilstande, hvori alle de andre Stormagter befandt sig, ogsaa disse toge Del i Kampen for at forhindre en Nystelse af den europæiske Ligevægt, ikke troede, at saa Danmark meget let kunde blive tvunget ud af sin Neutralitet, og jeg lagde ubestridelig Vægt paa, at man kunde meget let blive tvunget dertil, selv om man nok saa nødig vilde. Jeg mente da, at i et saadant Dieblit er for et Land som Danmark Selbestemmelsesene noget af det vigtigste, der kan tænkes, thi have vi ikke da denne Evne, ere vi et let Bytte for den Første, der kommer. Have vi derimod denne Evne i nogenlunde tilstrækkelig Grad, saa ville vi kunne

gjøre vor Bestemmelse i saa Henseende afhængig af, hvad vi tro, der er i vort Lands velforstaaede Interesse; men den første Betingelse derfor er — det tror jeg ogsaa, de Herrer ville indrømme — et Bærn, og den første og vigtigste Kraft i et Bærn er da igjen en brugbar Hær. Det ærede Medlem og enkelte af hans Meningsfæller have flere Gange her i Thinget fremsat den Tanke, om det ikke var muligt ad diplomatisk Veie at faae udvirket, at vor Stat blev erklæret neutral. Det er en Tanke, hvoraf der i Reglen bliver truffet paa Skuldbrene; den avler som oftest et Smil, og den mødes ligeledes som oftest med den iøvrigt ganske rigtige Bemærkning, at man ikke er neutral længer, end Gns Nabo vil. Jeg maa nu sige, at jeg for min Part ingenlunde er saa utilbøielig til at gaa ind paa den Tanke, som det ærede Medlem og flere med ham have fremsat. Jeg kunde vel tænke mig, at en Stat som Danmark, der har Nøglerne til Østersøen, og som derfor i enhver europæisk Konflikt maatte kunne faae en stor Betydning, kunde i det europæiske Storstatsraad anses for vel egnet til en saadan neutral Stilling; men, mine Herrer, dersom de tro, at de faae dette for Ingenting, saa tage De høilig feil. Betingelsen derfor maa være den, at vi kunne paa en vis Maade lufte Laas for vore Vælder og Sunde, thi først derved faae vi den almindelig anerkjendte Betydning, som skalde være den væsentligste Bevæggrund for alle Stormagter til en sllig Erklæring, og desuden, at vi ere istand til selv at kunne forsvare os mod et Oversald, hvorved den ene Part kom i Besiddelse af det, vi skulle vogte. Naar jeg senere kommer til at udtale mig angaaende Forsvarsplanen, vil jeg maasse ogsaa faae Leilighed til at berøre dette Punkt noget næriere og til at vise, hvorledes den Tanke, som jeg i saa Henseende nærer om vort Forsvar, muligvis paa en naturlig og rimelig Maade kan blive benyttet ogsaa i denne Retning.

B. Solm: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.

Formanden: Da det ærede Medlem har havt Ordet to Gange, skal jeg lade stemme derover.

Med den foretagne Afstemning gav Thinget med 53 Stemmer mod 1 sit Samtykke til, at det nævnte Medlem paany fik Ordet.

B. Solm: Det var i Anledning af nogle Ytringer fra den ærede sidste Tale, at jeg forlangte Ordet. Naar et Medlem tager saa alvorlig fat paa, hvad et andet Medlem har sagt, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (Evertmoes) gjorde, tror jeg, man kan forlange af ham, at han citerer Sætningerne i den Sammenhæng, hvori de ere bleve udtalte af den, som